

# "Təsəllimiz qələbəmizdir"

**"Erməni faşizminin törətdiyi vəhşiliklərdən bizim ocağımıza iki dəfə od düşüb", - deyir Qax rayonu Almalı kəndinin sakini Əskinaz Kərimova. Birinci Qarabağ müharibəsində qayını Nazimi, 2023-cü ilin sentyabr ayındakı lokal xarakterli antiterror əməliyyatlarında isə ciyərparası Elnuru itiriblər.**

Şəhid anası Əskinaz xanım uzun və düşüncəli bir hekayət danışır. Bu hekayətin içində erməni millətinin xislətini, məkrini göstərən olaylar da, Azərbaycan oğullarının qeyrət nümunəsi də, ana qəlbinin göynətiləri də, qürur da, təsəlli də var.

- 1985-ci ildə Adillə ailə qurduq. Mingəçevirdə bir erməninin evində kirayənişin qalırıdım. Ev sahibinin adı Karo, arvadının adı Janna idi.



Onlara tez-tez saqqalı ermənilər gəlirdi. Saqqallıların qəribə baxışları mənə həmişə qorxudurdu. Bir gün ev sahibinin qızının nişanı oldu. Soruşdum ki, Janna xala, qızı kimə verir-sən? Nə desə yaxşıdır?! "Bizim Karabağa, öz torpağıma!" Yerimdəcə donub qaldım. Daxilimdə daha qəribə bir qorxu yarandı. Qızın toyundan sonra onlarda bizim azərbaycanlılara oxşayan cavan bir qadın gördüm. Sadəlövhəsinə, "Sən azərbaycanlısınmı?" - dedim. Elə bil gəlini ilan vurdu, hirsli-hirsli: "Allah eləməsin mən türk olum", - deyib otaqdan çıxdı. Mən onun nifrətlə baxan gözlərini, sifətinin eybəcər şəkli aldığını görəndə içimə dolan qorxu daha da artdı. Adilə çox deyirdim, gəl bu evdən çıxmaq. O, da "Qorxma, indi ermənilər bizə heç nə edə bilməzlər" - deyirdi. Və bir gün ora gələn saqqallının kinayəli baxışları mənə elə qorxutdu ki, Adil gələn kimi dedim: "Biz burdan getməliyik!.." Qorxularım acı həqiqət oldu. Ermənilər oğullarımızı, qardaşlarımızı, ərlərimizi qətlə yetirdilər...

Əskinaz ana özünü möhkəm tutsa da, qəhər onu boğur. Bayaقدan dolan gözlərini gizlətməyə çalışan Adil kişi sözünü ömür-gün yoldaşının sözünə calayır:

- Qardaşım Nazim Birinci Qarabağ müharibəsinin şəhidi-dir. 1994-cü ilin yanvar ayında xəbər aldım ki, Qarakənd ətrafında itkin düşüb. Anam-atam gözü yolda bu dünyadan köçdü. Qardaşım könüllü getmişdi döyüşə. İki övladı vardı. Atamgil nə qədər getmə desələr də, o getdi. Vətənin dar günündə onun hayına hay vermək igid oğulların işidir. Qardaşım bunları deyə-deyə getmişdi döyüşə. İki il cəbhədə döyüşdü. Sonu... Hələ də gözüümüz yoldadır.

Əskinaz ana özünü toparlayıb yenidən danışır:

- Nazimin itkin düşməsi xəbərindən üç ay sonra Elnur dünyaya gəldi. Taleyin işinə bir baxın. Elnur da Vətən yolunda şəhid oldu. Tanrı əminsinin taleyini yazıbmiş Elnuruma...

"Dəniz pişikləri" komandasının snayperçi - sərrast atıcısı şəhid Elnur Kərimov 1994-cü il aprelin 20-də Mingəçevir şəhərində anadan olub. Onun məktəb yaşları çatan da ailəsi doğma kəndinə - Almalıya qayıdıb və Elnur kənd tam orta məktəbində təhsil alıb. Anası deyir ki, uşaq vaxtı tez-tez xəstələnərdi:

- Evin sonbeşiği idi. Özümdən böyük iki qardaşı da var. Mən həmişə onu qardaşlarımdan seçərdim ki, kiçikdir, cılızdır. Sakit, azdanışan olub. Dərslərinə bir o qədər həvəs göstərməzdi. Deyirdim, tək canı sağ olsun. Oxumasa da olar.

2011-ci ildə orta məktəbi bitirən Elnur elə həmin ilin oktyabr ayında hərbi xidmətə çağırılır. Bakı yaxınlığında Səngəçaldə ilyarım hərbi xidmətdə olur. 2013-cü ilin aprelinə doğmalarının yanına qayıdır. Sonra Bakıda ikiillik dış texniki hazırlayan kursda təhsil alır. 2019-cu ilə kimi Bakıda, Zaqatalada dış texniki işləyir.

Şəhidimizin həyat yoldaşı Nazilə də söhbətə qoşulur:

- Bu işdən heç razı deyildi. Koronavirus pandemiyası vaxtı isə sifarişləri yox dərəcəsinə idi. Biz şəhərdə kirayədə yaşayırdıq. Oğlumuz təzəcə dünyaya gəlmişdi. Qayınatamgilə çətinliklərimizi bildirmirdik. Elnur bir müddət taksidə işlədi. Yenə də "bu işlər mənlik deyil", - deyirdi. Bir gün evə sevinclə gəldi. Hərbi kursa yazılmışdı. Altı ay kurs keçdikdən sonra "Dəniz pişikləri" komandasında xidmətə başlayacaqdı. Mən də, anası da çox dedik ki, çətin olacaq. Bizi eşitmədi. Hər dəfə də deyirdi: "Çox zor işdir. Əladır. Əsl kişi işidir." Nə qədər yorğun olsa da, bizdən gizlədərdi. Nədən idi, bilmirəm. Elnurun hər işi çox çətinliklə başa gəlirdi. Amma hərbiçisi olmaq istəyi elə bil yolunu açmışdı. Çox asanlıqla istədiyini əldə edirdi. Çox ailəcanlı idi. Cibində bir manatı olsa belə, onu ailəsinə xərcləyərdi. Oğlumuzun bir yaşını yenəcə tamam olmuşdu. Qonşunun uşağının pulu ilə idarə olunan maşını vardı. Rəşid o maşını istəyirdi, ağlayırdı. Axşam mən Elnura bunu söylədim. Heç nə demədi. Ertəsi gün uşağa həmin maşından alıb gətirdi, kreditlə götürmüşdü... Hərbi kursda oxuyan 120 nəfərdən yalnız 20-si işə qəbul olunmuşdu. Onlardan biri də Elnur idi. Üç ay idi işə başlamışdı. Elə bil ürəyimə nə isə dammışdı. Deyirdim, gəlsənə bu işdən çıxasan. Nə isə heç mənə ürəyim rahat deyil... Bizi kəndə göndərdi ki, tək qalmayaq. Kreditlə telefon da almışdı. Ödəmənin bir ayı qalmışdı. Ölümündən bir gün qabaq qardaşına pul göndərmişdi ki, kreditini bağlatsın. Kim bilir, bəlkə də ürəyinə damıbmış...

Validəynlərinin, ailəsinin Elnurla bağlı söhbəti tükənmək bilmir:

- Mən də, gələn də hər dəfə telefonla görüntülü danışırıdım. Mən dili qurumuş da hər dəfə deyirdim ki, mən sənənin balanı böyüdə bilmərəm. Çıx gəl. O isə: "Elə etməyin ki, si-



zi bloka salım, - deyirdi. Kaş, o sözlər dilimdən çıxmıyaydı...

- Rəşid hələ uşaqdır, çox şeyi başa dümür. Böyüdükcə atasını axtaracaq. Dünyada heç kim, heç nə atanı əvəz edə bilməz. Nə qədər ömrüm var, bir baba kimi, əlimdən gələni edəcəm ki, oğlumun, sonbeşiyimin yadigarı qayğısız böyüsün. O, elə bir oğul idi, sözlə demək çətinidir. Çox şeyləri bizdən gizlədib. Nə qədər çətinə düşsə belə, mənə bildirməyib. Həmişə böyük qardaşı Yamillə dərddəşib. Onun Qarabağa getməyindən də, snayperçi olmağından da xəbərimiz olmayıb. Yamilə bərk-bərk tapşırıb ki, evdəkilər bilməsin. Şəhid olduğu xəbərini alanda bilməmiş ki, o da Qarabağda imiş. Qonşumuzun oğluna qayını, qumlu Qurban Hacıxanov zəng vurub deyib ki, Elnur şəhid olub. Onu da deyib ki, mən ona çox dedim: "Elnur, yerini dəyiş, mənə eşitmədi." Qurban özü də döyüşdə yaralanıb. Əvvəl inanmadım.



Oğlum Yamil mənə qucaqlayıb hönkürəndə bildim ki, Elnurum da Vətən yolunda şəhid olub. Bir ata üçün oğlunu çiyində aparmaq ən ağır yüküdür. Kaş onun çiyində mən haqq dünyasına gedərdim. Bu da taleyin qismətidir. Mən tək deyiləm. Biz ataların təsəllisi oğullarımızın uğrunda can verdiyi Vətən torpağını azad görməkdir. Namusumuz, qeyrətimiz və bir də müqəddəs Vətən torpağı uğrunda şəhidlik zirvəsinə ucalan Azərbaycan oğulları arasında mənə igid bələm, Elnurum da var.

...Bütün bunları dinləmək nə qədər çətin olsa da, göz yaşları içində dinlədim bir qəhrəmanımızın həyat hekayəsini. Qeyrət mücəssəməsi olan Elnur, rahat uyu. Bu gün sənənin uğrunda can verdiyin torpaqlarda da müqəddəs bayrağımız qürurla dalğalanır. Yadigarın Rəşid ata nisgili ilə böyüsə də, sənənlə qürur duyacaq. Ölümündən sonra III dərəcəli "Vətənə xidmətə görə" ordeni, "Vətən uğrunda" medalı ilə təltif olunan qəhrəman atası ilə fəxr edəcəm.

Bir zamanlar qorxularının əsiri olan Əskinaz ana, daha qorxma. Vaxtınız gözlərindən nifrət oxuduğun erməni dığaları payını elə alıb ki!.. Janna "xala" da bir daha "bizim Karabağımız" kəlməsini dilinə gətirməyəcək.

**Xavər ƏFƏNDİYEVA,  
Qax rayonunda çıxan  
"Şəlalə" qəzetinin redaktoru**